

“Muhafazakârlığın” Anlaşılmaz Kadirnaşinaslığı

Ahmet Dağ, 22 Ekim 2021

22 Ekim https://fikircogرافyasi.com/makale/muhafazakarligin-anlasilmaz-kadirnasinasligi?fbclid=IwY2xjawREN9FleHRuA2FlbQlxMQBzcnRjBmFwcF9pZBAyMjlwMzkxNzg4MjAwODkyAAEeU5e7rMYKUDCvDUltQ0HR2NwQL1nHr8J3TVlixAmvvcy4lD00bOBWYkfFA1IU_aem_df6m0WGGrMQlbHs2MNVlinAm 2021

“İşittiklerimizden dolayı, bildiklerimizden dolayı acı çekmeye başlıyoruz.” diyordu rahmetli Akif Emre. İçli ve samimi bir adamdı. İlk olarak İstanbul’da 2009 yılında 500 A (Mecidiyeköy-Kadıköy) otobüsünde görmüştüm kendisini, köprü’nün üzerinden geçerken otobüste gözüme ilişmişti. Otobüs çok tenhaydı, kendisine yaklaşip konuşmak istemiştim. Fakat sükûneti ve efkârlı hâline dokunmak istemedim, kalkıp yanına yaklaşmaktan vazgeçtim. Yazılarından hareketle İslam Dünyası’nın içinde bulunduğu hâle ne kadar çok hassas olduğunu biliyordum. Akif Emre’nin iktidar süreçlerinin meydana getirdiği olumsuzlukları görmezden gelmeyen bir duruşu vardı. Nitekim bu duruşu, bazı bedelleri de ödemesine yol açmıştı. “Düşünür”, “kanaat adamı” olarak görülüp, iktidar nezdinde kıymet verilip baş tacı edilen el üstünde tutulan beşinci sınıf kişilere karşı Akif Emre’nin fikirlerine ve yazdıklarına kulak verilmedi.

İslami kesimin yaşadığı yeni bir şey değildi bu yaklaşım. Benzeri bir kaderi 2009 yılında vefat eden Turgut Cansever de yaşamıştı. Kendisinden övgüyle bahseden muhafazakârların kendine iş vermediğini Uğur Tanyeli’nden öğrenmiştik. Onun aktarımla "Benim fikirlerimi savunmayan insanlar bana iş yaptırıyorlar, benim fikirlerimi savunduğunu iddia edenler ise bana iş yaptırmıyorlar," serzenişine şahit olmuştuk. Nitekim şu an ki mevcut Kartal Adliyesi binası için sunduğu proje kabul edilmemiş, onun yerine cam ve demir bileşimi ucube canavarımsı proje kabul edilmişti. Muhafazakârlar iktidarında Turgut Cansever’in yaşadığı yeni bir kader değildi. 1958 yılında Beyazıt Meydanı tasarımı yarışmasında projesi birinci seçilmiş fakat projeyi uygulamasına da müsaade edilmemişti.

“Muhafazakârlığın” anlaşılmaz bir kadirnaşinaslığı var. Nitekim Cemil Meriç, bu kronik kadirnaşinaslığa yıllar önce “sağ kadirnaşınastır” diyerek dikkat çekmişti. Muhafazakârlık, kendi içinde “mağarası” olan bir dünyadır. Muhafazakârlar, hakikat ile sanalı karıştırmaya çok müsait gözleri olan bir kesimdir. Parlayan, parlatılan ve kendini ön plana çıkaran imgesel kişilikleri kendi halinde olan hakikatli kişilere tercih eden bir

iradeye sahipler. Eleştiriye, farklı düşünceye ve yeni önerilere çok kapalıdır. Aslında böylesi bir durum, sadece “sağ muhafazakârlık” için değil “sol muhafazakârlık” için de geçerli bir durum. Her iki kesimin de vefasızlığa uğramış mühim çilekârları vardır. Hikmet Kıvılcımlı'nın, Kemal Tahir'in, Sabahattin Ali'nin, İdris Küçükömer'in yaşadığı kader Sezai Karakoç'un, İsmet Özel'in, Akif Emre'nin, Turgut Cansever'in yaşadığı kaderden daha trajiktir. İlk kısımda olan yazar ve düşünürler, sol muhafazakârlığın şedid bir görmezliğine düşer olurken ikinci kısım ise sağ muhafazakârlar tarafından doğru anlaşılmasına yol açmıştır. Sağ muhafazakârlar, fetiş haline getirdikleri bu kişileri ikona dönüştürmüşlerdir.

Oysa bu fikir adamları, fikir sahibi olmanın, dürüst ve şahsiyetli olmanın unvan, kariyer, makam ve mal-mülk sahibi olmaktan daha mühim olduğunu anlatmıştı. Bu düşünürlerin aksine maddi olanın ardına düşmüş “sağ-muhafazakâr” bir topluluk meydana gelmiştir. Ülkenin sol muhafazakârları da sağ muhafazakârları da düşünür tiplerden daha çok gazetecilere teslim olmuş durumda. Dostoyevski'nin dediği yer altında kalan aydın trajedisi yaşanmaktadır. Düşünürün okunmayıp gazetecinin okunduğu, düşünürlerin kitaplarının okunmadığı popüler kitapların okunduğu bir düzlemde hakikat ile sanal olanın arasının ayrılmaması gayet doğaldır. İmgenin hakikate üstün geldiği bir dünyada iyi ve doğru olana ilişkin ne varsa geride bırakacağız. Böylesi bir terk ediş; eğitimin, hukukun, iktisadın ve siyasetin ciddi sorunlar yaşamasına yol açacak görünüyor.

Fikir adamı ve akademisyenlerin bila-ücret konuşmasını ve yazmasını isteyenler (belediye, vakıf ve dernek vs.) mesele popüler isimlere sanatçılara, medyatik tiplere gelince kesenin hesabını bilmezcesine masraflar yapmaktadırlar. Meselenin sağ-solu yoktur. Hakiki düşünür ve yazarlara tenezzül etmeyip medyatik ve popüler olanın peşine düşenler “rüzgâr ekip fırtına biçecek” olanlardır. Oysa hakikat, ne kadar da kıymetli bir şeydir. Bir yitirildiğinde tekrar bulmak mümkün değildir. Nitekim Hz. Peygamber'in Müslümanların “yitiği” olarak nitelendirdiği “hakikatin” veya “hikmetin” Avrupa topraklarında kaybolduğuna şahit olan Nietzsche'nin nasıl çıldırdığını iyi biliyoruz. Ülkenin sağının da solunun da sahip çıkması gereken bir değer varsa o da hakikattir. Hakikati yitirirsek insanı, insanı yitirirsek hayatı ve gelecek varoluşumuzu yitiririz.

İhtiyaklarımızın, ideolojilerimizin ve siyasal tercihlerimizin üstün gelmesi adına hakikati, kadim değerlerimizi ve asli gerçekliklerimizi terk etmenin bedeli çok ağır olur.

Hakikatten kopuk imgeler ve taklitçeler üzerine inşa edilmiş özellikleri gençlere yükleyip “Z” kuşağı gibi adlandırmalar şahsiyetin lav edilip gençlerin “sürüleştirme”sini temin etmedir. Oysa böyle bir kötülük ne kadar da büyük bir kötülüktür. Yazılı, görsel ve sosyal medyanın hakikatten koptuğu ve gençleri hakikatten kopardığı bir süreçte aile, tek gerçeklik olarak varlığını sürdürüyor. Gençleri sanal düzlemden koparıp hakikat sürecine dâhil edebilecek tek hakikatimiz ailedir. Böylesi bir süreçte çocukları ve gençleri hakikatle yüzleştirebilecek tek gerçeklik dünyası da ailedir. Ama ne yazık ki aile iletişimin olduğu bir mekân değil sanal dünyaların içine dalındığı bir medium/ortam haline gelmektedir. Hususiyetle sosyal medya üzerinden gerçekleşen bir hakikat yitimiyle karşı karşıya kalındığı süreçte gençliğimizi de ailemizi de kaybedeceğiz. Akif Emre'nin dediği gibi işittiklerimiz ve bildiklerimiz o kadar can sıkıcı ki hakikatin ardından yas tutar hale geldik. Sanal bir geminin bitmeyen bir sanal yolculuğunun sızıntı ve azaplarını yaşayacağız. Hakikati yitirmiş bir millet olarak hakikatin izini süremeyeceğimiz bir düzleme düşmemeliyiz.